Kurdistan parliament -Iraq
Kurdistan-hawler

پەرلەمانی کوردستان ـ عێراق
کوردستان ـ هەولێر

No:
Date:

ژمارە: 18
بەروار: 2014/9 /22

ژمارە ١١٩٤ ک/روبا
٢٠١٤/٩/٢٢

بۆ/ سەرۆکایەتی پەرلەمانی کوردستان – عێراق

بابەت /پرۆژەی هەموار کردنەوەی یاسا

ئێمە ژمارەی یاسایی ئەندامانی پەرلەمانی کوردستان کە لە خوارەوە واژۆمان کردووە، پێشنیاری هەموار کردنەوەی (یاسای هۆشبەرەکان ژمارە ٦٨ی ساڵی ١٩٦٥ای هەموار کراو)پێش کەش دەکەین بۆ ئەوەی بخرێتە بەرنامەی کاری کۆبوونەوەی پەرلەمان و گفتوگۆ کردن لەسەری و دانی بڕیاری گونجاو.

لەگەڵ ڕێزماندا.

ز	ناوی پەرلەمانتار	واژۆ
١	سهراب ميكائيل رێكانی	
٢	نجيبة لطيف احمد	
٣	حسين اسماعيل حسين [illegible]	
٤	عادل عزيز شكر	
٥	شكرية سالم محمد (شكرية [illegible])	
٦	هوراماں حمه شريف	
٧	سوران عمر	
٨	شيركو جودت	
٩	ئالان صالح [illegible]	
١٠	عمر صالح گوهر	

١١ حمه حسن صالح
١٢- فخر الدين قادر [illegible]

پرۆژەی هەموار كردنەوەی یاسای هۆشبەرەكان ژمارە ٦٨ی ساڵی ١٩٦٥ی هەموار كراو

یاسای ژمارە ٦٨ی ساڵی ١٩٦٥ هەموار دەكرێتەوە بەم شێوەیە:

ماددەی یەكەم:

ناوی یاساكە هەموار دەكرێتەوە و بەم شێوەیە دەخوێنرێتەوە(یاسای بەرنگاربوونەوەی ماددە هۆشبەرەكان)

ماددەی دووەم:

پێناسەی ماددە هۆشبەر هەموار دەكرێتەوە و بەم شێوەیە بخوێنرێتەوە(هەموو ماددەییەكی خام یان ئامادەكراو(گیراوە)یەكە ڕەگەزی ووریا كەرەوە یان (مسكن)، لەخۆی بگرێت بە شێوەیەك كەسی بەكارهێنەر بەردەوام بێت لەسەری دەگاتە حاڵەتی ئالودە بوون(الادمان، ئەمەش زیانی زۆر بە تەندروستی تاك و كۆمەڵگا دەگەیەنێت).

ماددەی سێ یەم:

- بڕگەی (٢١) لە ماددەی یەكەم هەموار دەكرێتەوە و بەم شێوەیە دەخوێنرێتەوە(نوسینگەی نیشتمانی بەرەنگار بوونەوەی ماددە هۆشبەرەكان)

نوسینگەیەك بۆ نەهێشتنی مادە هۆشبەرەكان لە هەرێم دروست دەكرێت و بە دەزگای ئاسایشی گشتی هەرێمەوە دەبەسترێتەوە.

- بڕگەیەك بۆ ماددەكە بە ژمارە(٢٢)زیاد دەكرێت كە بەم شێوەیە دەخوێنرێتەوە : توشبو یان ئالودە بوو (هەر كەسێكە كە بەكارهێنەری ماددەی هۆشبەرە و زانیاری هەیە كە ئەو ماددانە قەدەغەن لە یاسادا و هەڵدەستێت بەبەكارهێنانی).

ماددەی چوارەم:

بڕگەی حەوتەم لە ماددەی(١٤)هەموار دەکرێتەوە و بەم شێوەیە دەخوێنرێتەوە:

(بۆ دادگا هەیە وێڕای ئەو سزایەی لە بڕگەی(دووەم)لە ماددە چواردە هاتووە، فەرمان بدات بە شێوەیەکی (وجوبی)کە کەسی سزادراو بە بەکار هێنانی ماددەی هۆشبەر وە ئالودە بووە، لە سەنتەرێکی چارەسەردا دەهێلرێتەوە کە وەزارەتی تایبەتمەند بۆ ئەو مەبەستە دەیکاتەوە، بۆ ئەوەی بۆ ماوەی(یەك ساڵ) چارەسەر وەربگرێت، وەلەسەر داوای (داواکاری گشتی)دەکرێت ئازاد بکرێت ئەگەر ئەو(ماوەی چارەسەرەش)تەواو نەکردبێت ئەگەر سەلمێندرا بە ڕاپۆرتێکی پزیشکی کە ئالودە بووە کە چاك بووەتەوە.

ماددەی پێنجەم:

ئەم ماددەیە بۆ یاساکە زیاد دەکرێت و بەم شێوەیە دەخوێنرێتەوە:

١-سەنتەرێکی چارەسەر بۆ چارەسەری پزیشکی ئالودە بووان دروست دەکرێت و سەر بەفەرمانگەی تەندروستی دەبێت وبارەگاکەی لە ناوەندی شارەکان دەبێت.

٢- لەپرسی هەماهەنگی بۆ دژایەتی باندەکانی بازرگانی ماددەی هۆشبەر پۆلیسی هەرێم و پۆلیسی نێودەوڵەتی(ئەنتەرپۆل)بەردەوام هەماهەنگ دەبن.

٣-هەرێم کار دەکات بە ڕێکەتنامەی ئیمزا کراو بۆ ڕادەست کردنەوەی تۆمەتباران و حوکم دراوان لەگەڵ ئەو وولآتانەدا، کە عێراق ئیمزای لەسەر کردووە.

٤- تەواوی پێداویستی لۆجستی و گەشە بە تواناکان بۆ نوسینگەی نیشتمانی بەرەنگار بوونەوەی ماددەی هۆشبەر دابین دەکرێت، وە کاروبارەکانی دەستەکە بە لائیحەیەك ڕێك دەخرێن.

هۆیەکانی دەرچوواندنی یاساکە:

بە ئامانجی بەرەنگار بوونەوەی زیاتری مادده هۆشبەرەکان بە(کێشان و بازرگانی کردنەوە)بە پێی پێوەرە جیهانیەکان و پاراستنی خەڵك و خاکی هەرێم لە هەر جۆرە بڵاوبونەوەی ئەم ماددانە، وە تەواو کردنی ئەو بۆشایی یانەی لە یاساکەدا هاتووە، لەگەڵ لەخۆگرتنی هەموو ئەو مادده نویٚ یانەی یاساکە باسی نەکردوون لە چوارچێوەی ماددەی هۆشبەری قەدەغە کراو وە لەکاتی ئێستادا هاتونەتە ناو هەرێمی کوردستانەوە، لەگەڵ ئەوەی یاساکە بگاتە ئاستی یاسا جیهانییەکان و بە ئامانجی هێشتنەوەی هەرێمی کوردستان وەك خاوێن ترین وڵات لە بڵاوبونەوەی مادده هۆشبەرەکان، ئەم یاسایەمان دەرکرد.